

රත්නීන් ධර්මකීර්ති

60

දශකයේ සිංහල වේදිකා නාට්‍යය නෙක්‍රයට අවතීර්ණ වූ රත්නීන් ධර්මකීර්ති ශ්‍රී ලාංකීය වේදිකා නාට්‍ය කලාව සුපිණිසිත කළ කතෘවරයෙකු නිර්මාණ ශිල්පියෙකි. පරිවර්තන හා අනුවර්තන මෙන්ම ස්වභවයේ නාට්‍යයේ රැසක් අපට දායාද කොට ඇති ඔහු ඇත්තවශයෙන් වෙසෙස්, බරවෙස්ට්‍රෝ බ්‍රේජර්, අයනෙස්කෝ

ශ්‍රී ලංකාවේ වේදිකා නාට්‍යය කලාව තුළ පෙරලිකාරණයක් සහිත ප්‍රවර්ධනාත්මක යුගයකි. අපේ ම නාට්‍ය කලාවක් බිහිකරන්නට වෙර දරනු මහාචාර්ය සරචන්ද්‍රයන්ගේ ආලෝකය අපට ලැබුණා. ඒ කාලයේ නූතන, බලි කෝලම් සම්ප්‍රදායේ නාට්‍යයේ රැසක් තිබුණත්, ශ්‍රී ලාංකීය ලකුණට ගැලපෙන අපේ ම නාට්‍යය කලාවක් අපට තිබුණේ නැත. ඒ අඩුව පුරවීමේ අපේ ම කියල නාට්‍යය සම්ප්‍රදායක් අපේ නූතන ජන වින්දනය ප්‍රදර්ශනය කළ හැකි විද්‍යාද නාට්‍ය කලාවක් බිහිකළේ මහාචාර්ය සරචන්ද්‍ර, ඔහු විසි ප්‍රයෝගාත්මක කිරීමෙන් නිවැරදි. ඒ සමගම ආ රැල්ලේ ඔහුට අනුගමනය කළ කලා කරුවන් මම. ඒ සමගම ආ පෙරලිකාර යුගයට තවත් අති දක්‍ෂ කලා කරුවන් රැසක් එකතු වුණා. දායකත්වය ලැබුවාට, ආණ්ඩුක්‍රමලක්ෂණයට, වැනි ආර්ථික වශයෙන් අපේ ම නාට්‍යය ප්‍රයෝගාත්මක වූණිත් අපේ ම නාට්‍යය ප්‍රයෝගාත්මක වූණිත් ආ ධාරාවට වැඩි කාර්ය කලාවේ අඩුව පුරවන්නට අපට අපි නාට්‍ය කලාවට පහළ වුණේ සුගතපාලය සිල්වා විනි ප්‍රවීණයත්, ඒ කාලයේ ඔහුගේ හටුට ගෙවල්, බෝධිකාරයෝ වැනි නාට්‍යය ප්‍රේක්ෂකයන් රැස් කොට දුන්වා. ඇත්තෙන්ම 60 දශකය නාට්‍ය කලාවේ සුන්දරතම යුගය කිරීමටත් නිවැරදියි.

මම :- ඒ කියන්න ඔබ විග්‍රහ කළ පරිදි මේ යුගය නාට්‍යය කලාවට පසුබිමකට ලක්වෙලා තියෙනවද ?

මම :- ඒ කාලයේ නාට්‍ය නෙක්‍රයට අවතීර්ණ වුණේ බොහෝ දේ නිසිකලාපය තුළම ලබා ගත් අය ඒ අය ලෝක සාහිත්‍ය සමග සම්බන්ධ වෙමින්

විසි ඒකාබද්ධ බලයකුත් තිබුණා. ඒ නිසා සිංහල බුද්ධිමතුන්ගේ ආකාරය දැනුම් මේ වනවිටත් රටපුරා විසිරිලා ගියා. ඒවායේ තිබූ උසස් ප්‍රමිතිය නිසා ප්‍රතිඵලය වන්නේ උසස් රසික පිරිසක් රටේ බිහිවුණා. අමරදේවගේ මවුපිත්ති, පී. ඒ. හන්දසිරිගේ ආදිය සංගීත වැඩසටහන් ඇසුරින් උසස් වින්දනයක් රසිකයන් ලැබුවා. ප්‍රචාරණික වුණත් සිංහල භාෂාව වුණත් මහාලෙස ගැසිලවීමට පාලන පෙරේටා අමරදේව රජපසිංහ, අගෝන කොළඹගේ, නිවැරදි ගුණරත්න වැනි අය මගේ සම්බලනයෙන්, ඔවුන් ගුවන්විදුලිය උසස් පාසලට අරගෙන ආවා. වැඩසටහන් වුණත් හොඳින් සම්පාදනය කරලා කළේ. මහගමගේකර සුනන්ද, මහේන්ද්‍ර, කරුණාරත්න අබේසේකර වැනි ප්‍රවීණයන් ඒවාට මුල් වෙලා වැඩ කළේ. නමුත් මුලිකවම අද දවසේ බුරුකු පිටින් වැඩි වෙලා තියෙන නාලිකාවල මුලික අතිප්‍රාය කුමක්ද ? මුලින් උපයයි. මේ පෙදේසියේ නාලිකා ඇතුළු කරන රජයේ නාලිකාවලට ප්‍රධානම දේ තමයි ජනප්‍රිය හා සම්මතයේ පසුපස ගමන යමි. ඒවායින් නිර්මාණය වන්නේ අවරණයේ අඩු ප්‍රමිතියක් සහිතවත්, ඒ අයට තිබෙන විඥානවත් වින්දනයටත් පිළිබඳව ප්‍රශ්නයක් නොවේ. ප්‍රාග්ධනය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය. ඒ නිසා මේ හැමදේම අද දවසේ සිදුවන්නේ කුමක්ද කියලා අපට අමුතුකමක් හිතන්න අවශ්‍ය නැත.

මම :- උන් ඔබ සෑම දෙයක්ම ඇත්වෙලා සාහිත්‍යකරණයේ යෙදවීමත් පන නොලැබෙන්න. වචන ප්‍රසිද්ධ නාට්‍යකරුවන්ට සිටි ඔබ නාට්‍යවලින් ඇත්වීමට හේතුවාද කියලා කතුවාද ?

ලාංකීය වේදිකා නාට්‍ය කලාව සුපිණිසිත කළ

විවාහ ආර්ථිකය සමග ප්‍රවණතා දෙකක් ඇතිවුණා. කලාව ජනතාව සඳහායි හා සංකල්පය අනුව සෙමින් වය පිලි දෙනකට බෙදුණා. ඒ දේශපාලන දෘෂ්ටිය අනුව සමාජවාදී යථාර්ථය අනුගමනය කරමින් ලේඛන කලාව හා නාට්‍යය කලාවත්, කම්කරු අරගල පිහින ජනතාව ගැන දකින්න ව පිළිබඳ කලා කරන්න පටන්ගත්තා. විවාහේ බැකරව ගිය බොහෝ නාට්‍යවල ඒ කාලයේ කිව්වේ සමාජීය නාට්‍යය කියලා. ඒ වගේම ඒ සමාජවාදී නැඹුරුවත් ගත් නිර්මාණවල යථාර්ථය නිරූපනය කළා. මේ පිළිබඳව කතා කළොත් මාර්ක්ස් විමුක්තිකරු ගුරුන් ගැන කළ යුතුමයි. ඔහුගේ යුගාන්තය ගම්පෙරළිය වගේ නර්මාණ විවාහයේ මේ නිර්මාණ දැක්ක සමාජවාදී නැඹුරුවත් ගත් යථාර්ථවාදී නිර්මාණ ලෙස.

රත්නීන් ධර්මකීර්ති

මම :- මම මෙතෙක් විග්‍රහ කරලා කියලා දේවල් මම ම බලපාව කිරීමටත් නිවැරදියි. මම නාට්‍ය නෙක්‍රයට අවතීර්ණ වුණේ විවාහ වල යට තියෙන නාට්‍යය නිෂ්පාදනය කරමින්. ඊට පසු මම නැංගුණි, මහගෙදර, රහ පපා, හස්තිකර්ම චන්ද්‍රයා, හිරු නැති ලොව, අන්තරා ගත ගලා බසී, මෝදර මෝල, ආසි රැල්ල නැතිගම, මේස, වෙර උයන වැනි ස්වභවයේ පරිවර්තන අනුවර්තන නාට්‍ය රැසක් කලා. ඒත් පසු කාලීනව ආ මේ ආර්ථික පෙරළිය කාණ්ඩය සමගින් ආ වේලාවටත් රැල්ල නිසා ප්‍රේක්ෂකයන් වේදිකාවෙන් ඇත් වුණා. ප්‍රේක්ෂකයන් විතරක් නෙවෙයි මේ නාට්‍යවල රහපාපු ප්‍රවීණ නව නිර්මාණයන් ඒවා වටා වත් ගොස් වුණා. ඔවුන්ට අපට දොස් පවත්නා බැවින්, ඔවුන්ට පිටින් විය යුතුයි. අපි ඒ කාලයේ කලාව කළේ මුලින් හමිම කරන්න නෙවෙයි. ආත්ම තෘප්තියට ප්‍රේමයටත් බලා පාත් කළේම කලා නිර්මාණයන් අපි ලබන තෘප්තියට අපි ප්‍රති සියදේවියේ තෘප්තියටත් පිටින් වෙන්න බැරි ප්‍රජපත් කලා කරුවන්ට වූයේ මේ වගේ නොවේ. ඉතින් පිටතේ සැපයූ කාලය ලංවෙලා තිබුණ වගේ වේලි තරු නෙවෙයි වෙලි නාට්‍ය තුළින් ආවේ. ඉතින් පසුකාලීනව ලේඛන කලාවට ගොමු වූ බොහෝ නිර්මාණ නාට්‍ය නිර්මාණයන් ලේඛනයේ ආකාරවත් කියවලා රසවින්ද වීමේ සාහිත්‍ය සම්මතයන්ට ද පාත්‍ර වුණා.

යථාර්ථය අනුගමනය කරමින් ලේඛන කලාව හා නාට්‍යය කලාවත්, කම්කරු අරගල පිහින ජනතාව ගැන දකින්න ව පිළිබඳ කරන කරන්න පටන්ගත්තා. ඒවායින් බැකරව ගිය බොහෝ නාට්‍යවල ඒ කාලයේ කිරීමට පටන්ගත් නාට්‍යය කියලා. ඒ වගේම ඒ සමාජවාදී නැඹුරුවත් ගත් නිර්මාණවල යථාර්ථය නිරූපනය කළා. මේ පිළිබඳව කතා කළොත් මාර්ක්ස් විමුක්තිකරු ගුරුන් ගැන කළ යුතුමයි. ඔහුගේ යුගාන්තය ගම්පෙරළිය වගේ නර්මාණ විවාහයේ මේ නිර්මාණ දැක්ක සමාජවාදී නැඹුරුවත් ගත් යථාර්ථවාදී නිර්මාණ ලෙස. ඉතින් මම හැඳුණ නිසා මම ඒ නිර්මාණකරණය පත්කර නැඹුරු වුණා. මගේ මෝදර මෝල නාට්‍ය කළේම කතා කළේම පත්ති අරගලය නමුත් ඒවා කාලය හා නැගීම තුළින් ආවේමනිව ආ නිර්මාණ ඒවාට පැවැත්ම තියෙන්නෙ කාලයේ සමග කලින් කලට දේශපාලන ක්‍රමවේදය අනුව මේ නිර්මාණවලට පැවැත්මක් නැතිව යනවා. නමුත් මහගේ සිංහලවල වැනි නාට්‍ය අදත් පවතින්නේ ඒවා සදාකාලිකව ජනතාව අතර පවතින සංසිද්ධීන් හා හදවතට බද්ධව පවතින නිසා සොවිද්වේ දේශයේ කඩා වැටීමත් සමග මේ සමාජවාදී කලා හතරක් ජනතාව අතරින් ඇත් වුණා. නමුත් දුක කළල සමග බද්ධ වෙන නිර්මාණ ජනතාවගෙන් ඇත් කරන්න බැර. නමුත් මේ පත්ති අරගලය තුළින් පවා අන්තරාගත ගලාබසී සමාජවාදී යථාර්ථය අනුගමනය කරමින් නිර්මාණය වූ අර්ධ ස්වාධීන නාට්‍යයන්. මේ තුළින් අපි ජනතාවට පණිවිඩයක් දුන්නා. නමුත් ඒ කාලයේ පුනත් සෙක්දරුවාත්මක රිඛය අනුගමනය කරමින් කලාවේ සිටි කලාවක් නිර්මාණ රාශියක් බිහිකළ කලාකරුවන් රැසක්ද සාර්ථක නිර්මාණද අප අතරින් බිහිවුණා.

සාකච්ඡා කළේ
ලක්මන් මොඩිතුට්ටි

මම :- හැමදේ දශකයේ සිංහල නාට්‍ය කලාවට අවතීර්ණ වූ ඔබ වචන සහ අද, වනම් වසර 50ක පමණ කලා පරායන තුළ වම නෙක්‍රයේ ඇති ඒ මහගේ වෙනස් දකින්නේ කෙසේද ?

මම :- ඇත්තෙන්ම හැමදේ දශකය කියන්නේ

මම :- ඒ කාලයේ අපේ මුඛ රටවම තිබුණේ විවාහ වල යට තියෙන නාට්‍යය නිෂ්පාදනය කරමින්. ඊට පසු මම නැංගුණි, මහගෙදර, රහ පපා, හස්තිකර්ම චන්ද්‍රයා, හිරු නැති ලොව, අන්තරා ගත ගලා බසී, මෝදර මෝල, ආසි රැල්ල නැතිගම, මේස, වෙර උයන වැනි ස්වභවයේ පරිවර්තන අනුවර්තන නාට්‍ය රැසක් කලා. ඒත් පසු කාලීනව ආ මේ ආර්ථික පෙරළිය කාණ්ඩය සමගින් ආ වේලාවටත් රැල්ල නිසා ප්‍රේක්ෂකයන් වේදිකාවෙන් ඇත් වුණා. ප්‍රේක්ෂකයන් විතරක් නෙවෙයි මේ නාට්‍යවල රහපාපු ප්‍රවීණ නව නිර්මාණයන් ඒවා වටා වත් ගොස් වුණා. ඔවුන්ට අපට දොස් පවත්නා බැවින්, ඔවුන්ට පිටින් විය යුතුයි. අපි ඒ කාලයේ කලාව කළේ මුලින් හමිම කරන්න නෙවෙයි. ආත්ම තෘප්තියට ප්‍රේමයටත් බලා පාත් කළේම කලා නිර්මාණයන් අපි ලබන තෘප්තියට අපි ප්‍රති සියදේවියේ තෘප්තියටත් පිටින් වෙන්න බැරි ප්‍රජපත් කලා කරුවන්ට වූයේ මේ වගේ නොවේ. ඉතින් පිටතේ සැපයූ කාලය ලංවෙලා තිබුණ වගේ වේලි තරු නෙවෙයි වෙලි නාට්‍ය තුළින් ආවේ. ඉතින් පසුකාලීනව ලේඛන කලාවට ගොමු වූ බොහෝ නිර්මාණ නාට්‍ය නිර්මාණයන් ලේඛනයේ ආකාරවත් කියවලා රසවින්ද වීමේ සාහිත්‍ය සම්මතයන්ට ද පාත්‍ර වුණා.

මම :- මුලින් විග්‍රහ කළ පරිදි 80 දශකයේ පටන්ගෙන නිෂ්පාදන ශ්‍රීතාවලින් අතින් අපේ නාට්‍ය කලාව ඉදිරියට ගියත්, රචනා කෙලිය අතින් වය දරුවල බව ඔබ පෙන්වා දුන්නා. නමුත් වය 30ක යුද්ධයේ සමගින් බිහිවූ හරුණ නාට්‍යය ශිල්පීන් රැසක් මේ කාලය තුළ උපන්නියට ලැබුවා. ඔවුන් දැක්ක යුද්ධය අගේක හදවම, ජයන්ත වින්දසිරි, රාජිත සේනාරත්න, ප්‍රසන්න විවාහයේ වැනි හරුණ ශිල්පීන් මේ යුද්ධය වේදිකාවට ගෙනවා. ඒ විතරක් නොවේ ඔවුන් විග්‍රහ නිර්මාණය කරමින් ජනතාවට කාලයටත්